

АСПЕКТИ ФІНАНСОВОЇ СТРАТЕГІЇ ПІДПРИЄМСТВА ЯК СКЛАДОВОЇ ЙОГО СТАЛОГО РОЗВИТКУ

*Нікітіна О.В. аспірант, Хмельницький національний університет,
м. Хмельницький, Україна*

Всебічно враховуючи фінансові можливості підприємств, об'єктивно оцінюючи характер внутрішніх та зовнішніх факторів, фінансова стратегія забезпечує відповідність фінансово-економічних можливостей підприємства умовам, які склалися на ринку товарів та фінансовому ринку. Фінансова стратегія передбачає визначення довгострокових цілей фінансової діяльності та вибір найефективніших способів їх досягнення.

Прогресивність бачення перспективи підприємства з урахуванням різноманітних факторів його внутрішнього і зовнішнього середовищ є однією із найважливіших умов ефективного управління останнім. Сьогодні будь-якому суб'єкту господарювання доводиться діяти у досить динамічному конкурентному середовищі, в якому змінюються пріоритети держави, оновлюються технології, асортимент продукції, потреби, інтереси і смаки споживачів, набирають сили і множаться конкуренти або, навпаки, економічно слабнуть і переорієнтовуються на інші ринки.

Розробка обґрунтованої фінансової стратегії є основою для забезпечення життєздатності підприємства у довгостроковій перспективі. Найважливіша її частина - прийняття рішення про доцільну для підприємства структуру капіталу. Найчастіше фінансова стратегія компанії як інструмент регулювання використовується в зв'язці з інвестиційною стратегією, що в загальному зрозуміло, маючи на увазі перспективність і часовий крок інвестиційних рішень і їх тісний зв'язок з фінансовими процесами.

Стратегія «фінанси» (як функціональна стратегія) є основою для вибору альтернативи організації фінансової діяльності в організації (розвиток, підтримка або скорочення фінансової підсистеми), що зумовлені змістом, методами розробки та виконання фінансової ресурсної стратегії [4].

Стратегія фінансування як діяльність включає визначення цілей використання фінансових ресурсів і капіталу, методів фінансування, часових характеристик, важелів і прийомів управління рухом фінансових ресурсів та капіталу, визначення спеціального функціонального «стратегічного набору» (як структури специфічних фінансових стратегій), а також фінансове планування та розробку фінансових планів. Важливе значення для формування фінансової стратегії має врахування факторів ризику. Фінансова стратегія розробляється з урахуванням ризику неплатежів, інфляційних коливань, фінансової кризи та інших непередбачуваних обставин. Розробка фінансової стратегії базується на таких принципах: балансування матеріальних і фінансових потоків; найефективніше фінансування розширення, підтримки та, в разі потреби, скорочення окремих підсистем та підприємства загалом; прогнозування альтернативних варіантів розвитку підприємства з точки зору фінансових характеристик його діяльності в різних умовах; фінансового контролю та аналізу діяльності підприємства.

З погляду власників, фінансові стратегії основні, оскільки мають забезпечувати їхній добробут. Головне для власників нагромадження доходів і прибутків для виплати дивідендів акціонерів, зниження ризику та підвищення дохідності

підприємства. Орієнтація при цьому (наприклад, у акціонерів) на короткострокову прибутковість, яка дає «швидкі гроші». В свою чергу, з погляду керівників і працівників підприємства, головне подальше функціонування підприємства, тому фінансові стратегії належать до ресурсних і відіграють роль засобів у реалізації інших стратегій та розвитку підприємства взагалі, визначають можливості самоінвестування тощо [2].

Фінансова стратегія як функціональна передбачає також визначення відносин з фінансовими, страховими, кредитними організаціями, акціонерами, фінансовим ринком узагалі, а також з окремими підрозділами та посадовими особами всередині організації — все це проявляється в специфіці організації фінансової підсистеми управління. Фінансова функціональна стратегія розробляється у формі програми фінансування розвитку та конкретизуються у фінансовому плані (бюджеті) організації з урахуванням необхідних змін у структурі капіталу та фондів для досягнення розроблених стратегій зростання та підвищення конкурентних переваг підприємства [1].

Інструментом реалізації фінансових стратегій є поточні бюджети, які відбивають стосунки з фінансовими, кредитними, страховими організаціями, фінансовим ринком узагалі, а також з окремими структурними підрозділами і особами всередині фірми .

Виділяють три рівні стратегії підприємства: - корпоративна, ділова та функціональна, а також види самої фінансової стратегії. Генеральної фінансової стратегією називають фінансову стратегію, визначальну діяльність підприємства. Наприклад, взаємини з бюджетами всіх рівнів, утворення та використання доходу підприємства, потреби у фінансових ресурсах і джерелах їх формування на рік.

Оперативна фінансова стратегія - це стратегія поточного маневрування фінансовими ресурсами, тобто стратегія контролю за витрачанням коштів і мобілізацією внутрішніх резервів, що особливо актуально в сучасних умовах економічної нестабільності; розробляється на квартал, місяць. Оперативна фінансова стратегія охоплює: валові доходи та надходження коштів: розрахунки з покупцями за продану продукцію, надходження по кредитних операціях, доходи по цінних паперів; валові витрати: платежі постачальникам, заробітна плата, погашення зобов'язань перед бюджетами всіх рівнів і банками.

Такий підхід створює можливість передбачити всі майбутні в планований період обороти за грошовими надходженнями і видатками. Нормальним положенням вважається рівність витрат і доходів або невелике перевищення доходів над витратами. Оперативна фінансова стратегія розробляється в рамках генеральної фінансової стратегії, деталізує її на конкретному проміжку часу.

Фінансова стратегія компанії являє собою складну багатofакторну орієнтовану модель дій і заходів, необхідних для досягнення поставлених перспективних цілей в загальній концепції розвитку в області формування і використання фінансово-ресурсного потенціалу компанії [3].

Необхідність фінансового планування була усвідомлена за останні десять років більшістю керівників підприємств, проте, впровадження тільки оперативних і короткострокових фінансових планів не призводило до бажаних результатів. Фінансова стратегія - являє собою довгостроковий курс цілеспрямованого управління фінансами для досягнення загальних організаційних стратегічних цілей. Процес розробки фінансової стратегії визначає необхідність формування специфічних фінансових цілей довгострокового розвитку підприємства. Цілі фінансового розвитку

підприємства повинні забезпечувати реалізацію місії та цілей корпоративної його стратегії, з одного боку, і підтримувати цілі інших функціональних стратегій і стратегії господарських одиниць, з іншого. Тільки за дотримання цих умов можлива конкурентоспроможна, фінансово-стійка діяльність підприємства на актуальному ринку.

Список літератури:

1. Бланк, І. А. Фінансова стратегія підприємства / І. А. Бланк. - Київ: Ельга, Ніка-Центр, 2004. - 720 с.
2. Горицкая, Н. Г. Фінансова стратегія / Н. Г. Горицька // Фінансовий директор. - 2005. - № 11. - с. 74-79.
3. Давидова Л.В., Ільмінська С.А. Фінансова стратегія як фактор економічного зростання підприємства // Фінанси і кредит. - 2004. - № 30. - с. 5-8;
4. Яковлева І.М. Довідник з фінансової стратегії і тактики / І.М. Яковлева. - М.: Професійна видавництво, 2009. - 336 с.

СТАЛИЙ РОЗВИТОК ПІДПРИЄМСТВ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

*Папіж Ю.С., к.е.н., доцент кафедри менеджменту виробничої сфери,
Корфанті Ю.В., студентка кафедри менеджменту виробничої сфери,
ДВНЗ «НГУ», м. Дніпропетровськ, Україна*

У теперішній час підприємство не може функціонувати автономно, воно постійно взаємодіє з зовнішнім середовищем, завдяки якому і визначаються основні напрямки діяльності сучасного підприємства. Саме тому все більшої уваги потребує розвиток підприємства в сучасних ринкових умовах.

Дедалі більш популярним стає такий розвиток підприємств як «сталий». А що ж мається на увазі під цим поняттям? Характерними рисами або факторами сталого розвитку організації є:

фінансова стабільність і позитивна динаміка у прибутковості, дохідності;

наявність замовників, клієнтів чи споживачів продукції або послуг, тобто джерела доходів підприємства;

комфортність праці, компетентність, соціальна захищеність у забезпечені персоналу – тобто фактори, які створюють конкурентні переваги в результативності праці персоналу;

позитивний вплив результатів діяльності на суспільну свідомість з точки зору охорони навколишнього середовища і споживання енергетичних ресурсів;

позитивна оцінка методів і етики діяльності підприємства суспільством, персоналом і партнерами у бізнесі.

Необхідно виділити основні цілі сталого розвитку:

економічне зростання - формування соціально-орієнтованої ринкової економіки, забезпечення можливостей, мотивацій та гарантій праці громадян, якості життя, раціонального споживання матеріальних ресурсів;

охорона навколишнього середовища - створення громадянам умов для життя в якісному природному середовищі з чистим повітрям, землею, водою, захист і відновлення біорізноманіття, реалізація екологічного імператива розвитку виробництва;